

اداره کل آموزش و پرورش استان خوزستان
اداره آموزش و پرورش منطقه دزفول
دبیرستان غیردولتی حجاب

مهر آموزشگاه	رشته: انسانی	پایه: دوازدهم	درس: علوم و فنون ادبی ۳	سوالات ارزشیابی نوبت اول
	مدت آزمون: ۷۵ دقیقه	تاریخ آزمون: ۱۴۰۰/۱۰/۱۸	روز آزمون: شنبه	شامل ..... سوال در ..... صفحه
	نام دبیر: خانم قربانی	نام پدر:	نام خانوادگی:	نام:

نمره	ردیف	سوالات
------	------	--------

۰/۲۵	الف) تاریخ ادبیات (۱/۵ نمره) 1- چرا ادبیات دوره بیداری - به‌ویژه شعر - زبان محاوره را برگزید؟ 2- کدام مورد از آثار محمدتقی بهار (ملک‌الشعرا) نیست؟ الف) تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایران ب) تاریخ تطوّر نظم فارسی ج) سبک‌شناسی د) سرگذشت حاجی بابای اصفهانی
۰/۲۵	3- شهریار از کدام شاعر غزل‌سرای نامی ایران، تأثیر فراوان پذیرفته است؟ الف) سعدی ب) حافظ ج) خواجه کرمانی د) مولوی
۰/۲۵	4- نام آثار در ستون «الف» را به پدیدآورندگان آثار در ستون «ب» وصل کنید. (در ستون «ب» یک مورد اضافی است).

۰/۷۵	«الف»	«ب»
	1- ممدی اخوان ثالث	الف) مدار صفر درجه
	2- احمد محمود	ب) ضیافت
	3- سید علی موسوی گرمارودی	ج) آخر شاهنامه
	4- سید مهدی شجاعی	

۰/۷۵	ب) سبک‌شناسی (۱/۵ نمره) ۵- درست یا نادرست بودن جمله‌های زیر را مشخص کنید. الف) بسیاری از نثرهای دوره بیداری به ویژه نثر داستانی به موضوع خرافات می‌پردازد. ب) در سطح ادبی نثر دوره بیداری، صنایع ادبی از نثر جدا می‌شود و نثر در خدمت بیان و خواست و آمال مردم به شکلی پویا ظاهر می‌گردد. ج) از بارزترین ویژگی‌های ادبیات دوره بیداری توجه به تعلیم و تربیت جدید بوده است. ۶- جاهای خالی را با واژه مناسب کامل کنید.
۰/۷۵	الف) گرایش شاعران دوره بیداری به قالب‌های کم‌کاربرد مانند: مستزاد و چهارپاره، زمینه را برای ظهور ..... فراهم کرد. ب) در نثر دوره بیداری عبارات‌های وصفی دور و دراز و لفظ‌پردازی‌های بیجا در نامه‌ها و نوشته‌ها ..... می‌یابد. ج) نثر دوران مشروطه با ویژگی‌هایی چون نوگرایی، تجددخواهی و آزادی‌طلبی و با هدف ..... گسترش یافت.

<p>۱</p> <p>۰/۷۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۱/۷۵</p> <p>۲</p>	<p>ج) موسیقی شعر (5 نمره)</p> <p>7- مشخص کنید وزن کدام مصراع « همسان » و کدام « ناهمسان » است؟</p> <p>الف) هرگز کسی به خوبی ، چون یار ما نباشد (ب) عاقبت گرگ زاده گرگ شود</p> <p>8- برای بیت زیر، کدام وزن ترجیح دارد ؟ چرا ؟</p> <p>« تارفت مرا از نظر آن چشم جهان بین کس واقف از ما نیست که از دیده چه ها رفت »</p> <p>الف) مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ فعولن (ب) مستفعلُ مستفعلُ مستفعلُ مُستف</p> <p>9- وزن بیت زیر در کدام گزینه درست آمده است؟</p> <p>« ما نصیحت به جای خود کردیم روزگاری در این به سر بردیم »</p> <p>الف) فاعلاتن فاعلاتن فاعلن (ب) فاعلاتن مفاعلن فع لن</p> <p>ج) مستفعلُ فاعلاتُ فع لن (د) مستفعلن مفاعلُ مستفعلن</p> <p>10- با توجه به بیت «اگر آن تُرک شیرازی به دست آرد دل ما را / به خال هندویش بخشم سمرقند و بخارا را»</p> <p>الف) اختیار «حذف همزه» در کدام هجای بیت صورت گرفته است؟</p> <p>ب) «تغییر کمیت مصوت‌ها» را در هجاهای بیت مشخص کنید.</p> <p>11- پس از تقطیع هجایی بیت زیر « دو اختیار وزنی » به کار رفته در آن را پیدا کنید و بنویسید.</p> <p>«په که ز بهر سُخن برنگشاید زبان گر نتواند که مرد سخن به پایان برد»</p>												
<p>۱</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۱</p> <p>۰/۵</p>	<p>د) زیبایی‌شناسی (۵ نمره)</p> <p>12- در هر یک از بیت‌های گروه « الف » کدام آرایه ادبی گروه « ب » به کار رفته است ؟ (قسمت « ب » یک مورد اضافه است.)</p> <table border="1" data-bbox="239 996 1444 1512"> <thead> <tr> <th data-bbox="239 996 710 1075">«الف»</th> <th data-bbox="710 996 1157 1075">«ب»</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="239 1075 710 1153">الف) هر کو نظری دارد با یار کمان ابرو</td> <td data-bbox="710 1075 1157 1153">1- تلمیح</td> </tr> <tr> <td data-bbox="239 1153 710 1288">ب) به شهر عشق منم شهریار چون حافظ</td> <td data-bbox="710 1153 1157 1288">2- لف و نشر</td> </tr> <tr> <td data-bbox="239 1288 710 1366">ج) شاه ترکان سخن مدعیان می شنود</td> <td data-bbox="710 1288 1157 1366">3- تناقض</td> </tr> <tr> <td data-bbox="239 1366 710 1512">د) مستانه کاش در حرم و دیر بگذری</td> <td data-bbox="710 1366 1157 1512">4- مراعات نظیر</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="710 1512 1157 1556">5- تضمین</td> </tr> </tbody> </table> <p>13- آرایه‌های شاخص هر بیت را از کمانک مقابل آن بیابید و بنویسید.</p> <p>الف) ز دیوارها خشت و از بام سنگ به کوی اندرون تیغ و تیر و خدنگ (اغراق - مراعات نظیر)</p> <p>ب) باز آی که در غم تو ما را چشمی و هزار چشمه آب است (مراعات نظیر - اغراق)</p> <p>14- انواع « لف و نشر » را در ابیات زیر مشخص کنید.</p> <p>الف) گر دهدت روزگار، دست و زبان زینهار هر چه بدانی مگوی ، هر چه توانی مکن</p> <p>ب) ذکر رخ و زلف تو دلم را وردی است که صبح و شام دارد</p> <p>15- در ابیات زیر، بخش‌هایی را که نشان‌دهنده آرایه‌های « تضاد » و « تناقض » است، مشخص کنید و برای تشخیص هر مورد دلیل بیاورید.</p> <p>الف) تأمل کنان در خطا و صواب به از ژاژخایان حاضر جواب</p> <p>ب) چشم دل باز کن که جان بینی و آن چه نادیدنی است آن بینی</p> <p>16- کدام آرایه ادبی ، مناسب‌ترین ابزار برای تصویرآفرینی در حماسه است ؟ این آرایه را در بیت زیر بیابید.</p> <p>چو بوسید پیکان سرانگشت اوی گذر کرد بر مهره پشت اوی</p>	«الف»	«ب»	الف) هر کو نظری دارد با یار کمان ابرو	1- تلمیح	ب) به شهر عشق منم شهریار چون حافظ	2- لف و نشر	ج) شاه ترکان سخن مدعیان می شنود	3- تناقض	د) مستانه کاش در حرم و دیر بگذری	4- مراعات نظیر		5- تضمین
«الف»	«ب»												
الف) هر کو نظری دارد با یار کمان ابرو	1- تلمیح												
ب) به شهر عشق منم شهریار چون حافظ	2- لف و نشر												
ج) شاه ترکان سخن مدعیان می شنود	3- تناقض												
د) مستانه کاش در حرم و دیر بگذری	4- مراعات نظیر												
	5- تضمین												

<p>۰/۷۵</p> <p>۰/۷۵</p>	<p>17- در شعر زیر، کدام واژه دارای ایهام است؟ معانی آن را بنویسید. «ناگهان انگار / بر لب آن چاه / سایه‌ای را دید / او شغاد ، آن نابردار بود.»</p> <p>18- با توجه به « ایهام تناسب » به کار رفته در بیت زیر: «شور عشق ، دل خویش چون سبک سازیم نمک جدا به چه تدبیر از این کباب کنیم» الف) واژه «شور» در این بیت به معنی ..... است ؛ و معنی دیگر آن «.....» است . ب) در معنایی که مورد نظر نیست ، واژه شور با «.....» تناسب دارد .</p>		
<p>۰/۲۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۷۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۵</p>	<p>ه) نقد و تحلیل نظم و نثر (۳ نمره)</p> <p>19- سروده زیر از «پروین اعتصامی» را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <table border="1" data-bbox="268 477 1417 837"> <tr> <td data-bbox="268 477 842 837"> <p>مست گفت: «ای دوست، این پیراهن است افسار نیست» گفت: «جرم راه رفتن نیست، ره هموار نیست» گفت: «رو ، صبح آی، قاضی نیمه شب بیدار نیست» گفت: «والی از کجا در خانه خمار نیست ؟» گفت: «کار شرع ، کار درهم و دینار نیست»</p> </td> <td data-bbox="842 477 1417 837"> <p>1- محتسب مستی به ره دید و گریبانش گرفت 2- گفت: «مستی، زان سبب افتان و خیزان می‌روی» 3- گفت: «می‌باید تو را تا خانه قاضی برم» 4- گفت: «نزدیک است والی را سرای، آن‌جا شویم» 5- گفت: «دیناری بده پنهان و خود را وارهان»</p> </td> </tr> </table> <p>الف) شاعر در گفت‌وگوی بین «محتسب» و «مست» از کدام شیوه شعری استفاده کرده است؟ ب) دو مورد « ویژگی‌زبانی » را در بیت چهارم بیابید و بنویسید . ج) محتوای شعر پروین را از نظر فضای کلی (سطح فکری) بررسی کنید. (سه مورد) 20- با توجه به متن زیر از « جلال آل احمد»، به پرسش‌ها پاسخ دهید . « آخر چرا تصادف کردی ؟... مثل اینکه سؤال را از او کردم ، اما وقتی دیدم نمی‌تواند حرف بزند ، خودم را به عنوان او دم چک گرفتم :» آخر چرا ؟ « به چنان عتابی و خطابی این‌ها را می‌گفتم که چشمم به دکتر کشیک افتاد «مرده‌شورتون بیره، ساعت چهارتا حالا از تن این مرد خون میره، حیفتون نیومد ؟...» . دستی روی شانهم نشست و فریادم را خواباند . برگشتم . پدرش بود. با همان هیکل و همان قیافه. نیمه همان سیب اما سوخته‌تر و پلاسیده‌تر ... و تازه داشت گل از گلَم می‌شکفت که شنیدم :- آقا کی باشند ؟» این را همان دکتر کشیک گفت که من باز سوار شدم: «مرا می‌گید آقا ؟ من هیشکی . یک آقا مدیر کوفتی . این هم معلّم . نواله تاریخ تشریح شما...» . که یک مرتبه عقل هی زد که «پسر خفه شو !» و خفه شدم. دلم می‌خواست یک کلمه دیگر بگویم. یک کنایه بزند ، یک لبخند ، کوچک‌ترین نیش ...»</p> <p>الف) توصیف جزئی رفتار و خصوصیات افراد از ویژگی‌های داستان جلال آل احمد است ، نمونه‌ای از آن را در متن بیابید و بنویسید. ب) معانی کنایه‌های زیر را بنویسید. 1- گل از گلَم می‌شکفت 2- خودم را دم چک گرفتم ج) یکی از ویژگی‌های سبکی نویسنده به کارگیری «حذف فعل است». یک مورد در متن بالا پیدا کنید و بنویسید. د) دو مورد از ویژگی‌های شاخص نثر دوره معاصر تا انقلاب اسلامی را در متن بالا بنویسید.</p>	<p>مست گفت: «ای دوست، این پیراهن است افسار نیست» گفت: «جرم راه رفتن نیست، ره هموار نیست» گفت: «رو ، صبح آی، قاضی نیمه شب بیدار نیست» گفت: «والی از کجا در خانه خمار نیست ؟» گفت: «کار شرع ، کار درهم و دینار نیست»</p>	<p>1- محتسب مستی به ره دید و گریبانش گرفت 2- گفت: «مستی، زان سبب افتان و خیزان می‌روی» 3- گفت: «می‌باید تو را تا خانه قاضی برم» 4- گفت: «نزدیک است والی را سرای، آن‌جا شویم» 5- گفت: «دیناری بده پنهان و خود را وارهان»</p>
<p>مست گفت: «ای دوست، این پیراهن است افسار نیست» گفت: «جرم راه رفتن نیست، ره هموار نیست» گفت: «رو ، صبح آی، قاضی نیمه شب بیدار نیست» گفت: «والی از کجا در خانه خمار نیست ؟» گفت: «کار شرع ، کار درهم و دینار نیست»</p>	<p>1- محتسب مستی به ره دید و گریبانش گرفت 2- گفت: «مستی، زان سبب افتان و خیزان می‌روی» 3- گفت: «می‌باید تو را تا خانه قاضی برم» 4- گفت: «نزدیک است والی را سرای، آن‌جا شویم» 5- گفت: «دیناری بده پنهان و خود را وارهان»</p>		
<p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p>	<p>21- به چه علت تحقیقات ادبی و تاریخی در دوره مشروطه جاذبه‌ای نداشت؟ 22- علت کم‌توجهی به کاربرد جمله‌ها و ترکیب‌های زبانی در شعر دوره بیداری چیست؟ (دو مورد) 23- بیت زیر دارای دو وزن است ، هر دو وزن آن را بنویسید . «لاف از سخن چو دُر توان زد آن خشت بود که پُر توان زد» 24- آرایه قسمت‌های مشخص شده بیت‌های زیر را بنویسید. الف) چنین گفت پیغمبر راستگوی <u>سر آن دانه که شد رهن آدم با اوست</u> ب) خال مشکین که بدان عارض گندمگون است 25- دو مورد از ویژگی‌های فکری شعر زیر را بنویسید . «با این نسیم سحر خیز ، بر خیز اگر جان سپردیم دیروز در غربت باغ ، من بودم و یک چمن داغ 26- موضوع کلی هر کدام از آثار زیر را بنویسید.</p>		

	الف) تلخ و شیرین 27- نام پدیدآورندگان آثار زیر را بنویسید. ب) سووشون
0/5	الف) طوفان در پراتنز 28- متن زیر از داستان «سانتاماریا» سید مهدی شجاعی را از نظر ویژگی‌های داستان‌های بعد از انقلاب اسلامی در قلمرو فکری بررسی کنید.
0/5	«درست در همان لحظه، شما «یامهدی» غریبانه‌ای گفتید و تفنگ از دستتان افتاد و من نفهمیدم چرا. ولی بی‌اختیار پیش دویدم تا تفنگ را بردارم و به دستتان بدهم؛ مثل گاهی که در کلاس، قلمی، کاغذی از دستتان می‌افتاد و ما بی‌اختیار خم می‌شدیم تا آن را به شما بدهیم. ایستاده بودید ولی تفنگ را نگرفتید. به دستتان نگاه کردم، دیدم که از مچتان خون می‌ریزد، تفنگ را با دست چپ از من گرفتید و همه را گفتید که بروند و بازگشتید به حال اولتان، انگار نه انگار که یک دست از دست داده‌اید.»
0/5	29- در سطح فکری شعر دوره انقلاب، وضعیت حماسه و عرفان چگونه است؟ 30- هر یک از ویژگی‌های زیر، مربوط به کدام یک از قلمروهای سه‌گانه «شعر انقلاب اسلامی» است؟ الف) آشنایی‌زدایی و روی آوردن به ترکیب‌های بدیع و بی‌سابقه. ب) بعد از پیروزی انقلاب، قالب‌های سنتی مورد توجه قرار گرفت. 31- پس از تعیین پایه‌های آوایی، «وزن» مصراع اول را بنویسید. «در چه هنگامی بگویم من؟»
0/5	یک نفر در آب دارد می‌کند بی‌هوده جان قربان؟»
0/5	32- در بیت «رنگین سخنان در سخن خویش نهانند/ از نکبت خود نیست به هر حال جدا گل» چه آرایه‌ای به کار رفته است؟ بخشی را که آرایه در آن قرار دارد، مشخص کنید.
0/5	33- شاعر در بیت «غنچه و گل، اشک بلبل گر نمی‌کردند پاک/ آستین آن چرا خونین شد و دامن آن» چه آرایه‌ای را در شعر خلق کرده است؟ در مورد تشخیص خود بنویسید.
0/5	34- در کدام یک از بیت‌های زیر «آرایه اسلوب معادله» آمده است؟ برای تشخیص خود دلیل بیاورید. الف) ابر از آن پیدا شود کز رشک خورشید رخس آستین بر رخ نهد با دامن تر آفتاب ب) فکر شنبه تلخ دارد جمعه اطفال را عشرت امروز بی‌اندیشه فردا خوش است
0/5	35- شعر زیر در چه قالبی سروده شده است؟ یکی از ویژگی‌های این نوع شعر را بنویسید. پروانه و شمع و گل شبی آشفتمند وز جور و جفای دهر با هم گفتند در طرف چمن بسیار سخن
0/5	36- «نام بحر» بیت زیر را بنویسید. «در خود نمی‌بینم که من بی او توانم ساختن یا دل توانم یک زمان از کار او پرداختن»
0/5	
0/5	

جمع نمرات: نمره		(شماره صفحه)
نمره به عدد:	نام و نام خانوادگی دبیر:	نمره به عدد:
نمره تجدیدنظر به حروف:	تاریخ و امضا:	نمره به حروف:

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	بسمه تعالی	پاسخ آزمون علوم و فنون ادبی دوازدهم																									
<p>الف) تاریخ ادبیات (۱/۵ نمره) ۱- برای ارتباط با توده مردم (۰/۲۵) ۲- ((د)) (سرگذشت حاجی بابای اصفهانی) (۰/۲۵) ۳- ((ب)) (حافظ) (۰/۲۵) ۴- با ((۲)) (احمد محمود) (۰/۲۵) ب) با ((۴)) (سید مهدی شجاعی) (۰/۲۵) ج) با ((۱)) (مهدی اخوان ثالث) (۰/۲۵)</p>																											
<p>ب) سبک شناسی (۱/۵ نمره) ۵- الف) نادرست (۰/۲۵) ب) درست (۰/۲۵) ج) نادرست (۰/۲۵) ۶- الف) شعر نو (۰/۲۵) ب) کاهشی آشکار (۰/۲۵) ج) تأثیر بر عامه مردم (۰/۲۵)</p>																											
<p>ج) موسیقی شعر (۵ نمره) ۷- الف) وزن: ((مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن)) (۰/۲۵) همسان دولختی است. (۰/۲۵) ب) وزن: ((فاعلاتن مفاعلهن)) (۰/۲۵) ناهمسان است. (۰/۲۵) ۸- ((ب)) (۰/۲۵) چون نظم همسان ((مستفعلُ مستفعلُ مستفعلُ مستفعلُ)) بر نظم ناهمسان برتری دارد (۰/۲۵) و وزن بیت را بهتر نشان می دهد. (۰/۲۵) ۹- ((ب)) فاعلاتن مفاعلهن فع لن (۰/۲۵) ۱۰- اگر آن تُرکِ شی را زی / بِ دَس تا رَدِ دل ما را // بِ خالِ هِن / دو یَش بَخ شَم / سَ مَر قَن ذُ / بُ خا را را الف) مصراع اول ، هجای یازدهم ((تا)) (۰/۲۵) ب) ۱- مصراع اول ، هجای (۱۴) (۰/۲۵) ۲- مصراع دوم ، هجای (۳) وهجای ((۱۲)) (۰/۲۵) ((بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه)) (یک مورد) ۳- مصراع دوم، هجای (۵) (۰/۲۵) کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند ((به تقطیع هجایی نمره تعلق نمی گیرد)) -۱۱</p>																											
<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td style="width: 12.5%;">۰/۲۵</td> <td style="width: 12.5%;">یَد ز بان</td> <td style="width: 12.5%;">بِر نَ گُ شا</td> <td style="width: 12.5%;">رِ سِ خَن</td> <td style="width: 12.5%;">بِه کِ ز بَه</td> </tr> <tr> <td>۰/۲۵</td> <td>_ U _</td> <td>_ U U _</td> <td>_ U _</td> <td>_ U U _</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>۰/۲۵</td> <td>یان بَ رَد</td> <td>سُ خَن بِ پا</td> <td>نَد کِ مَرَد</td> <td>گَر نَ تِ وا</td> </tr> <tr> <td>۰/۲۵</td> <td>فا عِلن</td> <td>مُفْتَعِلن</td> <td>فا عِلن</td> <td>مُفْتَعِلن</td> </tr> </table>			۰/۲۵	یَد ز بان	بِر نَ گُ شا	رِ سِ خَن	بِه کِ ز بَه	۰/۲۵	_ U _	_ U U _	_ U _	_ U U _						۰/۲۵	یان بَ رَد	سُ خَن بِ پا	نَد کِ مَرَد	گَر نَ تِ وا	۰/۲۵	فا عِلن	مُفْتَعِلن	فا عِلن	مُفْتَعِلن
۰/۲۵	یَد ز بان	بِر نَ گُ شا	رِ سِ خَن	بِه کِ ز بَه																							
۰/۲۵	_ U _	_ U U _	_ U _	_ U U _																							
																											
۰/۲۵	یان بَ رَد	سُ خَن بِ پا	نَد کِ مَرَد	گَر نَ تِ وا																							
۰/۲۵	فا عِلن	مُفْتَعِلن	فا عِلن	مُفْتَعِلن																							
<p>۱- بلند بودن هجای پایان نیم مصرع دوم (مرد) مانند پایان مصراع (۰/۵) ۲- ((اختیار قلب)) (۰/۲۵) آوردن مفاعلهن به جای مُفْتَعِلن در رکن سوم مصرع دوم (۰/۲۵)</p>																											
<p>د) زیبایی شناسی (۵ نمره) ۱۲- الف) با ((۴، مراعات نظیر)) (۰/۲۵) ب) با ((۵، تضمین)) (۰/۲۵) ج) با ((۱، تلمیح)) (۰/۲۵) د) با ((۲، لف و نشر)) (۰/۲۵) ۱۳- الف) مراعات نظیر (۰/۲۵) ب) اغراق (۰/۲۵) ۱۴- الف) مشوش (نامرتب) (۰/۲۵) ب) مرتب (۰/۲۵) ۱۵- الف) خطا و صواب ((تضاد)) (۰/۲۵) چون دو امر متضادند (۰/۲۵) ب) مصرع دوم بیت دوم ، دیدن نادیدنی ها ((تناقض)) (۰/۲۵) این تضاد در یک امر است، نه دو امر (۰/۲۵)</p>																											

۲۷- الف (قیصر امین پور (۰/۲۵) ب) حسن مقدم (۰/۲۵)

۲۸- ۱- وقوع جنگ تحمیلی ۲- دفاع مقدس از وطن ۳- فرهنگ ایثار ۴- استقبال از شهادت ۵- اعتقادات دینی ۶- مقاومت هشت ساله مردم در جنگ تحمیلی (دومورد (۰/۵))

۲۹- روح حماسه و عرفان در شعر این دوره آشکار است . در حماسه، بعد زمینی غلبه دارد و در عرفان بعد آسمانی. (۰/۵)

۳۰- الف (زبانی (۰/۲۵) ب) ادبی (۰/۲۵)

۳۱- درج هن گا / می ب گو یم / من (۰/۲۵) ؛ فاعلاتن فاعلاتن فع (۰/۲۵)

۳۲- حس آمیزی (۰/۲۵) رنگین سخنان (۰/۲۵)

۳۳- ((حسن تعلیل)) (۰/۲۵) دلیل خونین بودن برگ و گل برگهای غنچه و گل ، پاک کردن اشک خونین بلبل است. ((دلیلی هنری ، أما غیر واقعی و خیالی است که مخاطب را قانع می سازد.)) (۰/۲۵)

۳۴- ((ب)) (۰/۲۵) بیان مطلب در هردو مصراع مستقل است . به نحوی که مصرع دوم معادل و مصداق مصراع اول است. بر پایه ((تشبیه)) است ؛ همانطوری که فکر شنبه جمعه اطفال را خراب می کند. اندیشه فردا نیز خوشی امروز را خراب می کند. یک دلیل کافی است. (۰/۲۵))

۳۵- مستزاد ، (۰/۲۵) از مصراع های کوتاه و بلند ساخته شده است. (۰/۲۵)

۳۶- بحر رجز (۰/۲۵) مثنی سالم (۰/۲۵)